

Hygiensjuksköterska i förskolan

Hygienråd i förskolan

Infektioner i förskolan sprids främst genom våra händer men även via föremål, som textilhanddukar, handtag och leksaker. Följande råd är till för att förhindra smittspridning i förskolan och är tänkta att ses som ett hjälpmedel för att identifiera eventuella riskområden.

Handhygien

Handtvätt för personal

- Efter toalettbesök
- Efter blöjbyte
- Efter kontakt med kroppsvätskor såsom urin, avföring, kräkning, snuva eller blod*
- Före varje måltid, dukning och servering
- Före matlagning
- Efter utevistelse
- Efter kontakt med djur
- Efter hantering av smutsvätt

Handsprit för personal

När ingen synlig smuts förekommer på händerna kan handsprit ersätta tvål och vatten som torkar ut huden. Handsprit är återfettande och en bra hudvårdsprodukt för händerna.

- Efter toalettbesök/blöjbyte
- Efter kontakt med kroppsvätskor*
- Före mathantering

Rutin vid handsprit

- Handsprit används på synligt ren och torr hud
- Arbeta in rikligt med handsprit i händerna
- Fördela handspriten på och mellan fingrarna, på handryggar, handflator och runt handleder och arbeta in den ordentligt tills händerna känns torra

Handtvätt för barn

- Efter toalettbesök/blöjbyte
- Före alla måltider (inklusive mellanmål/fruktstund/fika) och dukning
- Efter utevistelse
- Efter kontakt med djur

Rutin vid handtvätt

- Tvätta händerna med flytande tvål och rinnande vatten
- Tvätta noga alla ytor på händerna med tvål så att ett ordentligt skum uppstår
- Torka händerna torra med en pappershandduk

Handskar

- Används av personal vid toalettbesök/blöjbyte
- Används vid kontakt med kroppsvätskor*

Blöjbyte

Engångshandskar, engångsunderlägg, engångstvättlappar, plastpåsar, handsprit, alkoholbaserad ytdesinfektion och vatten ska finnas inom räckhåll vid blöjbyte

- Blöjbyte görs på skötbord med avtorkningsbar dyna (som tål desinfektionsmedel) och engångsunderlägg
- Engångsunderlägg byts mellan varje barn
- Engångshandskar används vid blöjbyte
- Engångsförkläde används vid risk för stänk vid diarré. Engångsförklädet kastas direkt efter användning
- Barnen tvättas och torkas med engångstvättlappar
- Bajsblöjor slängs direkt i en plastpåse som knyts ihop innan den slängs i en pedalhink
- Handskarna tas av och händerna spritas innan den nya rena blöjan sätts på (observera att handskarna inte ska återanvändas, tvättas eller spritas)
- Dynan torkas av med alkoholbaserad ytdesinfektion och papper efter blöjbyte. Ytdesinfektionen hålls på och gnuggas in
- Både barn och personal tvättar händerna efter blöjbytet
- Skötbord inklusive tvättho rengörs dagligen med engångstrasa eller textiltrasa och rengöringsmedel. Textiltrasan läggs i tvätten direkt efter användning

Barnens toalettbesök

- Barnen får vid behov hjälp med handtvätt
- Använd handskar vid barnets toalettbesök. Förvara handskarna inom räckhåll
- Pottor rengörs dagligen med rengöringsmedel
- Toalettborstar byts regelbundet och hålls utom räckhåll för barnen

Mathantering

Barn och personal som är infekterade ska inte delta i mathantering, dukning eller bakning.

- Rent förkläde används av personalen vid mathantering
- Handtvätt före alla måltider (inklusive mellanmål/fruktstund/fika)
- Matborden torkas av före och efter måltid
- Disktrasan byts dagligen
- Barnen ska alltid dricka ur en egen mugg
- Smör serveras i mindre skålar
- Färdigskivat pålägg, som ost och skinka, är att föredra
- Vid bakning ska all deg förbrukas eller kastas

Rengöring

Vid spill av kroppsvätskor såsom urin, avföring, kräkning, snuva eller blod, ska ytdesinfektion användas*. Vid övrig rengöring används rengöringsmedel och vatten. Bakterier och virus trivs i fuktig miljö, t.ex. i fuktiga textilhanddukar och mjuka leksaker. Lokalen bör vädras regelbundet, 2–3 gånger dagligen i 5–10 minuter.

Daglig rengöring

- Blöjbytesplatsen inklusive tvättho
- Toaletter, pottor och handfat
- Matplatsen
- Golv

Veckorengöring

- Hyllor och andra ytor som barnen når

Rengöring av sängkläder och leksaker

- Filtar, madrassöverdrag, örngott och sovkuddar tvättas 1–2 gånger i månaden samt vid behov
- Leksaker rengörs varannan månad samt vid behov
- Tvättmaskin eller diskmaskin kan med fördel användas

Övrigt

- Lär barnen att hosta och nysa i armvecket istället för i handen eller ut i luften.
- Låt barnen vistas ute så mycket som möjligt. Förlägg gärna vilan utomhus.
- Undvik vattenlek i gemensam badbalja eller barnpool

* [Läs mer i PM: Blodburen smitta bland barn och ungdomar – riktlinjer för förskola och skola i Västra Götaland](#)